

Łódź, 15 kwietnia 2022 r.

PNIK-I.4131.493.2022

Rada Gminy Paradyż

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.)

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr XXXIX/246/2022 Rady Gminy Paradyż z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 8 kwietnia 2022 r.

Uzasadnienie

Rada Gminy Paradyż przyjęła uchwałę Nr XXXIX/246/2022 z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych - zwaną dalej uchwałą.

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały zawarto w art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. poz. 2490) – zwanej dalej ustawą, który stanowi, że strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny (ust. 1). Wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "M.P." na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego, naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy (ust. 2).

Zgodnie z § 1 uchwały wysokość ekwiwalentu dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych, którzy uczestniczyli w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną ustala się w wysokości 18,00 zł (słownie: szesnaście złotych) za każdą godzinę udziału w działaniach ratowniczych i 9,00 zł (słownie: osiem złotych) za każdą godzinę udziału w szkoleniu pożarniczym. Zgodnie zaś z § 2 uchwały środki na wydatki przewidziane w § 1 uchwały będą pokrywane z budżetu gminy Paradyż.

Wątpliwości organu nadzoru budzi wysokość ustalonego przez Radę ekwiwalentu pieniężnego. W § 1 uchwały ustalono bowiem ekwiwalent pieniężny za działania ratownicze w wysokości 18,00 zł - słownie zaś wskazano kwotę szesnaście złotych. W przypadku szkoleń pożarniczych Rada ustaliła kwotę w wysokości 9,00 zł – słownie zaś wskazano kwotę osiem złotych. Wyjaśnienia zatem wymaga wysokość ustalonego przez Radę ekwiwalentu pieniężnego.

Zaznaczyć również należy, że obowiązujące przepisy odmiennie określają krąg osób uprawnionych do ekwiwalentu. W tym zakresie art. 15 ust. 1 ustawy posługuje się pojęciem "strażak ratownik OSP", które w świetle przepisów ustawy nie jest tożsame z pojęciem "członka ochotniczych straży pożarnych". Zgodnie z art. 1 ust. 3 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, ochotnicze straże pożarne zrzeszają członków ochotniczych straży pożarnych, zwanych dalej "strażakami OSP". Z art. 8 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych wynika natomiast, że strażakiem ratownikiem OSP jest strażak OSP, który spełnia określone w nim wymagania, mianowicie: 1) ukończył 18 lat, a nie ukończył 65 lat, z zastrzeżeniem art. 9 ust. 1; 2) posiada aktualne ubezpieczenie, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2; 3) posiada aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do udziału w działaniach ratowniczych; 4) odbył szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy; 5) ukończył z wynikiem pozytywnym szkolenie podstawowe przygotowujące do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych. Tym samym pojęcie "strażaka ratownika OSP", o którym mowa w art. 15 ust. 1 ustawy jest węższe niż pojęcia "członka ochotniczych straży pożarnych", czy "strażaka OSP". Rada Gminy Paradyż, stanowiąc w § 1 uchwały o ekwiwalencie dla Członków Ochotniczych Straży Pożarnych, odbiegła od brzmienia przepisu ustawy i wykracza poza jego zakres.

Ponadto z art. 15 ust. 1 ustawy wynika, że ekwiwalent pieniężny należny jest za działania ratownicze, akcje ratownicze, szkolenia lub ćwiczenia. Rada pomijając w § 1 uchwały ustalenie ekwiwalentu za akcje ratownicze i ćwiczenia nie wypełniła delegacji ustawowej wynikającej z art. 15 ust. 1 ustawy. Niewyczerpanie zakresu przekazanego przez ustawodawcę do uregulowania w drodze uchwały wynikającego z art. 15 ustawy, stanowi istotne naruszenie prawa. Na potwierdzenie takiego stanowiska należy powołać wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 8 maja 2013 r., sygn. akt III SA/Wr 110/13. Powołany wyrok dotyczy innego przedmiotu uchwały ale w zakresie braku uregulowania wszystkich elementów wymaganych przez ustawodawcę ma odniesienie do omawianego przepisu art. 15 ustawy.

Jak wynika z art. 15 ust. 2 ustawy wysokość ekwiwalentu pieniężnego powinna być naliczana „za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej”. Powyższe dotyczy nie tylko działań ratowniczych i akcji ratowniczych ale także szkoleń i ćwiczeń. Ustalenie w § 1 uchwały ekwiwalentu pieniężnego „za każdą godzinę udziału” oznacza modyfikację art. 15 ust. 2 ustawy. W orzecznictwie sądów administracyjnych dopuszcza się możliwość powtórzenia w akcie prawa miejscowego zapisów ustawowych z zastrzeżeniem, iż powinno to być powtórzenie dosłowne i uzasadnione względami zapewnienia komunikatywności tekstu prawnego stanowiąc określenie materii, która jest regulowana aktem prawa miejscowego. Natomiast niedopuszczalna jest modyfikacja przepisów ustawowych, która powoduje całkowitą zmianę brzmienia i interpretacji przepisów ustawowych (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 20/20; wyrok NSA z 7 kwietnia 2010 r., sygn. akt II OSK 170/10).

Zauważyć również należy, że w art. 15 ust. 1 ustawy nie wskazano Państwowej Straży Pożarnej jako organizatora działań ratowniczych i szkoleń pożarniczych, za które należy się ekwiwalent o ustalonej w uchwale wysokości. W przepisie tym mowa jest ogólnie o uczestnictwie w „działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu”, co koresponduje z treścią art. 3 pkt 1 i 6 ustawy – ustawodawca wskazał na udział w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach, ćwiczeniach i zawodach sportowo-pożarniczych organizowanych nie tylko przez Państwową Straż Pożarną oraz gminę, ale również przez inne uprawnione podmioty, w tym służby, inspekcje i straże.

Organ nadzoru zwraca uwagę na zakres delegacji ustawowej zawartej w art. 15 omawianej ustawy. Zgodnie z powyższym przepisem rada podejmując uchwałę jest upoważniona przez ustawodawcę wyłącznie do ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego. Tymczasem w § 2 uchwały Rada zawarła postanowienie dotyczące finansowania wydatków przewidzianych w § 1 uchwały, co w ocenie organu nadzoru stanowi przekroczenie

zakresu delegacji ustawowej. Przekroczenie zaś zakresu upoważnienia ustawowego stanowi istotne naruszenie prawa.

Wobec powyższego, w terminie 7 dni od doręczenia niniejszego zawiadomienia, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chładzyńska
Zastępca Dyrektora Wydziału
Prawnego, Nadzoru i Kontroli

Do wiadomości:

Wójt Gminy Paradyż